

STATIONSPLAN N-VA

Inleiding

De Brusselse treinstations Zuid en Noord zijn niet enkel de toegangspoorten van onze hoofdstad, ze fungeren ook als vensters die een uniek inzicht bieden in de identiteit, cultuur en dynamiek van onze hoofdstad. Voor toeristen die Brussel bezoeken, zijn treinstations vaak de eerste kennismaking met de hoofdstad en een weerspiegeling van wat hen te wachten staat. Brussel-Zuid is met de Eurostar en de Thalys de internationale toegangspoort tot ons land. Dit is het eerste wat veel buitenlanders van ons land te zien krijgen, en het is geen fraai beeld.

Dit belangrijk knooppunt is helaas een trekpleister geworden voor criminaliteit, marginaliteit en geweld. Toeristen en pendelaars zijn vaak getuige van vecht- en steekpartijen tussen criminele bendes, daklozen en illegalen; van drugsverslaafden die zich hun dosis vergif toedienen; van mensen die hun gevoeg doen, Denk maar aan het Antwerpse gezin dat de laatste aansluiting niet haalde en de nacht in angst moest doorbrengen in het Zuidstation door de vecht- en steekpartijen die er plaatsvonden. Maar vaak zijn reizigers ook het slachtoffer van diefstal, intimidatie, geweld, bedrog of agressieve bedelarij. Zo kreeg een student een bijtend product in zijn gezicht en werd hij gewelddadig bestolen.

De laatste jaren vormen Noord en Zuid vaak het decor voor ruzies, vechtpartijen en zelfs steek- en schietincidenten. Sociale spanningen en druggerelateerde problemen dragen bij aan dergelijke gewelddadige incidenten, waardoor de veiligheid en het welzijn van de reizigers en buurtbewoners in gevaar komen en het imago van Brussel aangetast wordt.

De aanwezigheid van criminaliteit en geweld in de Brusselse stations vertaalt zich ook in de cijfers. Meer dan 2.200 criminele feiten werden geregistreerd in het Zuidstation in het derde trimester van vorig jaar, waaronder diefstal en bedrog (918), drugs (306), openbare dronkenschap (70). In Schaarbeek, die o.m. het Noordstation huisvest, was het aantal geregistreerde criminele feiten met 1.350 in het derde trimester van 2022 reeds groter dan in 2021, toen er 1.215 criminele feiten werden geregistreerd én dat veel feiten telt m.b.t. de toen geldende COVID-maatregelen. Vooral het aantal feiten gelinkt aan drugs is in het derde trimester van 2022 met 359 bijna dubbel zo hoog als het jaar voordien.

In de stations van Noord en Zuid en de wijken daarrond, komen de typische Brusselse bestuurlijke eigenschappen samen: een gebrek aan samenwerking en coördinatie tussen de verschillende politiezones en –niveaus, de gemeentegrenzen, een falend netheidsbeleid, een gebrek aan openbare toiletten, de onvoldoende daklozenopvang, rondzwervende transmigranten en uitgewezen illegalen, malafide handelszaken, prostitutie, bedelarij, ondermijnende criminaliteit, stedenbouwkundige chaos, grote werven,

De CEO van de NMBS schreef een open brief aan de politiek waarin ze de toestand aan het Zuidstation aanklaagde. Ze wil dat alle bevoegde instanties – de federale overheid, het gewest, de gemeenten, de federale en lokale politie - rond de tafel gaan zitten om de problemen rond veiligheid en netheid rond het Zuidstation aan te pakken. Federaal minister Verlinden reageerde positief, maar voor haar is het effectief aangewezen dat de Brusselse minister-president de coördinatie op zich neemt, omdat hij alle relevante partners voor een geïntegreerde ketenaanpak kan samenbrengen. Maar die laatste kaatse de bal terug. Volgens hem is het geen bovenlokaal probleem maar een probleem dat onze gewestgrenzen overschrijdt en is dus de federale minister aan zet.

Het spelletje zwartepieten van de meerderheidspartijen op de situatie aan het Zuidstation, doet ons denken aan het Noordstation, waar de incidenten met drugs en wapens exponentieel toenamen in 2021. Vanwege de kritieke veiligheidstoestand in en rond het Noordstation dreigden de burgemeesters van Schaarbeek, Evere en Sint-Joost de toegangspoorten tot het station te sluiten indien minister Verlinden niet op de proppen kwam met extra middelen en politiepersoneel. Ook toen schoof zij de verantwoordelijkheid door naar Vervoort. Dergelijke discussies hebben de reizigers en buurtbewoners niet nodig.

Wat er wel nodig is, is een beleidsschok. En Vervoort kan die nochtans vanuit zijn functie verwezenlijken. Het Gewest kan de verkoop en consumptie van alcohol en samenscholingen in stationsbuurten 's nachts verbieden. Hij kan bedelen verbieden in de nabije omgeving van de stations. Treinstations zijn geen opvangcentra, daarom moet hij een verbod voor tentenkampen installeren. Hij kan de overlast die de prostitutiewijken genereren aanpakken door straatprostitutie te verbieden en raamprostitutie enkel te gedogen in een afgebakend concentratiegebied.

Het gewestelijk crisis- en communicatiecentrum en het videobewakingsplatform moet ten volle benut worden. De camera's van de Brusselse NMBS-stations moeten geïntegreerd worden in het videobewakingsplatform van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zodat de beelden gedeeld kunnen worden met de lokale en federale politie. Richt via de gewestelijke veiligheidsraad een taskforce op die de samenwerking en coördinatie tussen de lokale politiezones, de federale politie, Securail en de spoorwegpolitie versterkt. De politionele aanwezigheid in treinstations moet versterkt en permanent worden. In het Zuidstation wordt een politiepost ingericht en de gewestelijke veiligheidsantenne aan het Noordstation moet versterkt worden. De gedoogzone voor drugs aan het Zuidstation moeten dringend geëvalueerd en bijgestuurd worden. Nultolerantie voor het gebruik van drugs in de stationsomgeving moet opnieuw hersteld worden.

Ook de gemeenten kunnen via bestuurlijke handhaving een bijdrage leveren. Handelszaken en horecagelegenheden in de stationsbuurten die (te veel) overlast genereren, moeten strenger gecontroleerd en aangepakt worden. Ondernemingen die in de omgeving van treinstations willen uitbaten, moeten de gemeenten onderwerpen aan een integriteitsonderzoek. Etablissementen die de Drugswet overtreden of de openbare orde verstoren, moeten gesloten worden.

Tot slot moet de federale overheid haar verantwoordelijkheid opnemen en meer middelen en personeel ter beschikking stellen voor het Brussels parket. Er moet een einde komen aan de crisismaatregelen van het Brussels parket zodat een lik-op-stukbeleid en snelrecht voor bijvoorbeeld gauwdieven en dealers in de stationsbuurten terug mogelijk is.

Enkel met deze beleidsschok kunnen we voorkomen dat onze Brusselse internationale treinstations verder evolueren in een no go zone.

Acties

1. Verbied bedelen aan stations

Naast een algemeen gewestelijk verbod op agressief bedelen (dat is bedelen dat gepaard gaat met bijvoorbeeld het aanklampen van personen, zich verbaal opdringerig gedragen, het gezelschap van kinderen, ...), wordt bedelen op minder dan 100 meter afstand in vogelvlucht van de ingang(en) van trein- en metrostations verboden.

2. Voer een gewestelijk alcoholverbod in voor de grote stationsbuurten

Door het alcoholverbod in de Noordwijk daalde de criminaliteit lichtjes en waren er minder problematische samenscholingen. De minister-president moet een besluit uitvaardigen die de verkoop en het gebruik van alcohol in de stationsbuurten van Noord, Centraal en Zuid verbiedt tussen 20 uur 's avonds en 6 uur 's morgens

3. Verbied samenscholingen in de grote stationswijken

De burgemeesters van Brussel, Schaarbeek en Sint-Gilles moeten, met coördinatie van de Brusselse minister-president, alle samenscholingen van meer dan vijf personen in de stationswijken verbieden vanaf 20u.

4. Verbied straatprostitutie en laat raamprostitutie enkel toe in een afgebakende gedoogzone

Door straatprostitutie te verbieden en raamprostitutie enkel te gedogen in een afgebakend concentratiegebied, pakken we de overlast en het onveiligheidsgevoel aan die de prostitutiewijken rond de NMBS-stations veroorzaken.

5. Maak gebruik van het gewestelijk videobewakingsplatform

De camera's van de Brusselse NMBS-stations moeten geïntegreerd worden in het videobewakingsplatform van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zodat de beelden gedeeld kunnen worden met de lokale en federale politie.

6. Nultolerantie voor drugs in de omgeving van het Zuidstation

Door de komst van de spuitruimte van de stad Brussel in de Woeringenstraat, vlak bij het Zuidstation, werd een gedoogzone voor drugs in een straal van 500 meter rond de spuitruimte geïnstalleerd. Die zone trekt natuurlijk foute mensen aan, zoals dealers. Schaf de gedoogzone af en voer meteen een lik-op-stukbeleid in voor drugsgebruik en –handel in de omgeving van de treinstations.

7. Richt permanente politieposten op in de grote NMBS-stations

Brussel-Zuid, het grootste internationale treinstation van België en de toegangspoort van ons land, heeft geen politiepost.

8. Meer personeel en middelen voor het Brussels parket

Het Brussels parket bevindt zich in een crisissituatie wegens een gebrek aan middelen en personeel. Meerdere strafbare feiten worden daardoor niet meer strafrechtelijk vervolgd. Er moet paal en perk gesteld worden aan de straffeloosheid en het laksisme die er heerst in de grote Brusselse NMBS-stations.

9. Pak de aanwezigheid van transmigranten in de NMBS-stations aan

Brussel is de laatste decennia uitgegroeid tot een centraal knooppunt voor mensenhandel. De aanwezigheid van illegale transmigranten in en rond de NMBS-stations is problematisch. Er ligt ontzettend veel afval, mensen doen er jammer genoeg hun behoefte en er hangt een geur van urine. Ook het geweld neemt toe, als gevolg van drugshandel, prostitutie en diefstal. Dat alles zorgt voor een toenemend onveiligheidsgevoel bij de pendelaars en de buurtbewoners. De Brusselse meerderheid moet stoppen met Brussel te promoten als hub voor (trans)migranten.

10. Verbod op tentenkampen

Tentenkampen in en rond de treinstations zijn niet enkel een gevaar voor de volksgezondheid, ook op vlak van brandveiligheid vormen de vaak geïmproviseerde hutjes een bedreiging. Daarnaast neemt het onveiligheidsgevoel bij zowel de reiziger als de buurtbewoner toe. De minister-president moet dringend in zijn hoedanigheid van gouverneur een algemeen verbod op tentenkampen invoeren voor alle gemeenten.

11. Maak Net Brussel bevoegd voor de netheid in en rond de grote treinstations

Net Brussel, de gemeentelijke netheidsdiensten, de NMBS, Infrabel, ... zijn allen bevoegd voor de netheid in en rond de treinstations. De versnippering van de bevoegdheden en actieterrains van elk van hen bemoeilijkt de stationsbuurten proper te houden.

12. Verstrenge het vergunningsbeleid voor horeca- en handelszaken rond de treinstations

Handelszaken en horeca-gelegenheden in de stationsbuurten die (te veel) overlast genereren, moeten strenger gecontroleerd en aangepakt worden. Ondernemingen die in de omgeving van treinstations willen uitbaten, zullen worden onderworpen aan een integriteitsonderzoek. De gemeenten en het gewest moeten intensiever onderzoeken naar het feit of er een ernstig risico bestaat dat de uitbating zal gebruikt worden om strafbare feiten te plegen.

13. Richt een taskforce op

Richt via de gewestelijke veiligheidsraad een taskforce op die de samenwerking en coördinatie tussen de lokale politiezones, de federale politie, Securail en de spoorwegpolitie versterkt.